

звільняти особу від кримінальної відповідальності, якщо визнає це недоцільним. Крім того, аналізоване звільнення застосовується під визначеною умовою, а саме: особа протягом року після передачі на поруки повинна виправдати довіру колективу, не ухилятися від заходів виховного характеру і не порушувати громадського порядку. У випадку порушення цих умов особа притягається до кримінальної відповідальності за вчинений нею злочин у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним Кодексом України [2].

Література

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (станом на 18.03.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (станом на 28.02.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
3. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Л. М. Кривоченко та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-е вид., перероб. і допов. – К.: Право, 2010. – 456 с.

УДК 343.3/.7

Браславець К. П., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Циганій С. О., асистент

ТІЛЕСНІ УШКОДЖЕННЯ – ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ

На даний час в Україні виникає проблема стосовно правильної кваліфікації кримінальних правопорушень пов'язаних із заподіянням потерпілим тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, що призводить до призначення винним особам більш тяжкого або більш м'якого покарання ніж повинно бути.

В цілому призначення покарання, що не відповідає тяжкості вчиненого злочину зумовлюється порушення норм матеріального і процесуального права, які допускаються під час досудового розслідування, самого судового розгляду та в процесі проведення судово-медичної експертизи. Такими нормами є стаття 384 Кримінального кодексу України, де передбачено кримінальну відповідальність експерта за надання завідомо неправдивого висновку та стаття 385 КК України, за якою відповідальність настає при відмові без поважних причин від виконання покладених на експерта обов'язків у суді або під час провадження досудового розслідування [1].

У свою чергу, стаття 69 Кримінального процесуального кодексу встановлює права та обов'язки експерта в кримінальному провадженні.

На нашу думку, більшість помилок допускаються саме при проведенні дослідження експертом стосовно визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. У своїй діяльності експерт повинен керуватися, в першу чергу, Правилами судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, а також іншими нормативними актами, що регламентують його повноваження [2].

Щоб не допустити неточностей та інших недоліків, Правила передбачають вимоги щодо проведення експертизи та правила формування підсумків у висновку експерта, які повинні бути результатом аналізу відомостей, що встановлені при проведенні експертизи. Також підсумки мають бути детальними і науково обґрунтованими [2, п. 4.10].

Дані Правила встановлюють загальні положення та основні ознаки, за якими здійснюється розмежування ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Насамперед, потрібно мати уявлення про саме поняття «тілесні ушкодження». Отже, тілесними ушкодженнями є порушення анатомічної цілісності тканин, органів та їх функцій, що виникає в наслідок дії певних ушкоджуючих факторів – фізичних хімічних біологічних чи психічних.

Серед груп ознак, які притаманні кожному ступеню тяжкості тілесного ушкодження, можна виділити наступні.

Кримінальним кодексом України передбачена відповідальність за тяжке тілесне ушкодження, ушкодження середньої тяжкості та легкі тілесні ушкодження [1].

Тяжким тілесне ушкодження визнається при наявності таких його наслідків: небезпека для життя в момент заподіяння, душевна хвороба, втрата будь-якого органу або втрата органом його функцій, розлад здоров'я, поєднаний із стійкою втратою працездатності не менш ніж на одну третину, невиправне знівечення обличчя та переривання вагітності [2, п. 2.1.1].

У свою чергу, тілесні ушкодження середньої тяжкості характеризуються такими наслідками: відсутність небезпеки для життя, тривалий розлад здоров'я, відсутність наслідків передбачених для тяжкого тілесного ушкодження, стійка втрата працездатності менш ніж на одну третину [2, п. 2.2.1].

Ще одним різновидом тілесного ушкодження є легкі тілесні ушкодження, які бувають двох типів: з наслідками, такими як короткочасний розлад здоров'я або незначна стійка втрата працездатності, та другий тип – без вказаних наслідків, тобто це такі ушкодження, що мають незначні скороминущі наслідки тривалістю не більш як шість днів [2, п. 2.3.2].

Враховуючи вище викладені положення, експерт під час проведення судово-медичної експертизи має правильно і чітко розмежовувати ступінь

тяжкості тілесного ушкодження для правильної кваліфікації вчиненого злочину та прийняття в подальшому справедливого вироку.

Тобто, якщо особі заподіяні тілесні ушкодження, тоді обов'язково має бути призначено проведення судово-медичної експертизи.

Саме в процесі проведення експертизи виникає більшість суперечностей і проблем, які сприяють винесенню не справедливого вироку і порушують принципи законності, гуманності та обґрунтованості в кримінальному провадженні [3].

Також недоліком в розмежуванні ступеня тяжкості тілесних ушкоджень є прогалини в законодавстві. Кримінальним процесуальним кодексом України, а саме статтею 243 про порядок залучення експерта, не передбачено строку, протягом якого має бути призначено експертизу.

Отже, для правильного розмежування ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, встановлення кваліфікації злочину, що відповідатиме тяжкості вчинюваного діяння, яке в подальшому забезпечить прийняття справедливого судового рішення, слід врегулювати неточності, пов'язані з встановленням терміну, протягом якого повинно бути проведено судово-медичну експертизу та формувати правильно питання для експертного дослідження.

Література

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

2. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 р. № 6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95>

3. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 608 с.

УДК 343.23

Бурда О. Я., студентка,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів
Науковий керівник: Парасюк Н. М., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ

Одним із напрямків реформування кримінального законодавства відповідно до Концепції реформування кримінальної юстиції, схваленої Рішенням Ради національної безпеки та оборони України від 15 лютого 2008 року «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та